

Волинський державний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародної інформації

«Затверджую»
проректор з навчальної роботи

_____ проф. С.В.Гаврилюк

« _____ » _____

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
НОРМАТИВНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи міжнародних інформаційних відносин»

для студентів таких галузей знань та напрямів підготовки:

<i>Шифр галузі знань</i>	<i>Найменування галузі знань</i>	<i>Шифр напрямку підготовки</i>	<i>Найменування напрямку підготовки</i>
0302	міжнародні відносини	6.030204	міжнародна інформація

ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Луцьк –2011

Основи міжнародних інформаційних відносин. Робоча навчальна програма дисципліни. – Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2011. – 26 с.

Розробник:

Федонюк С. В.

кандидат географічних наук,
доцент кафедри міжнародної інформації
Волинського національного університету імені Лесі Українки

Рецензент:

**Кандидат політичних наук,
доцент кафедри країнознавства
і міжнародних відносин**

Кулик С. М.

**Робоча навчальна програма розглянута
і затверджена на засіданні кафедри
міжнародної інформації,
протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.**

Завідувач кафедри

**доктор політичних наук,
професор кафедри міжнародної інформації**

Тихомирова Є.Б.

**Робоча навчальна програма схвалена
методичною радою факультету
Протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.**

Голова методичної комісії

Романюк Н.І.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Напря́м, спеціально́сть, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Напря́м: 0304 – міжнародні відносини Спеціально́сть: 6.030400 – міжнародна інформація Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Кількість кредитів, відповідних ECTS: 3 Загальна кількість годин: 108 Тип дисципліни: обов’язкова Рік підготовки: 3 Семестр: 2 Лекції: 38 год. Семінари: 16 год. Самостійна робота: 27 год. Індивідуальна робота: виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, 27 год. Модулів: 3 Змістових модулів: 2 Вид контролю: екзамен

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета: надання майбутнім фахівцям з інформаційно-аналітичного забезпечення міжнародних відносин знань та вмінь використання міжнародних інформаційних відносин в інформаційному суспільстві.

Об’єктом є інформаційні відносини в системі сучасних міжнародних відносин.

Завдання курсу: ознайомити студентів із сучасними концепціями міжнародного обміну інформацією у системі міжнародних відносин, основами міжнародної інформаційної діяльності, прикладними аспектами міжнародних інформаційних відносин, правовими основами міжнародних інформаційних відносин, особливостями міжнародних зовнішньополітичних комунікацій, міжнародних комунікативних технологій. Розглядаються питання аналітичних досліджень міжнародних інформаційних відносин, місця та ролі України у системі міжнародних інформаційних відносин, структурні та функціональні моделі міжнародних інформаційних відносин, моделі взаємодії суб’єктів міжнародних інформаційних відносин, моделі поширення міжнародної інформації, моделі суперництва.

Забезпечуються уміння: вибору напрямів і тем наукових досліджень в системі міжнародних інформаційних відносин; використання сучасних комунікативних технологій; розробки, адаптації структурних, функціональних, аналітичних моделей міжнародних інформаційних відносин для дослідження конкретних міжнародних ситуацій.

Навчальна дисципліна “Основи міжнародних інформаційних відносин” складається з двох змістових модулів:

- теоретичні засади міжнародних інформаційних відносин;
- математичне моделювання та прогнозування міжнародних інформаційних відносин.

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ

№ теми	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота студента/ в т.ч. виконання індивідуальних завдань
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН				
1	Сучасні концепції міжнародного обміну інформацією у системі міжнародних відносин	2	2	2/2
2	Міжнародна інформаційна діяльність	2		2/2
3	Інформаційна політика	4		2/2
4	Правові основи міжнародних інформаційних відносин	2	2	2/2
5	Інформаційна безпека	2	2	2/2
6	Інформаційні війни	2		2/2
7	Міжнародні зовнішньополітичні комунікації та комунікативні технології	6	2	3/3
8	Європейський інформаційний простір	4	2	2/2
9	Україна у системі міжнародних інформаційних відносин	4		2/2
10	Аналітичні дослідження міжнародних інформаційних відносин	2		2/2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ				
11	Системи міжнародної комунікації	2	2	2/2
12	Мережні технології обміну даними	4	2	2/2
13	Перспективи розвитку інформаційних технологій у міжнародних відносинах	2	2	2/2
Всього годин - 108, з них:		38	16	27/27

Робота студента на семінарських заняттях оцінюється максимально у 12 балів: розширений виступ з дискусією – до 12 балів; доповідь – 4; повідомлення, участь у дискусії – 2 бали; підготовка матеріалу до виступу (конспект) – 1 бал. Виконання контрольних завдань підсумкової (модульної) контрольної роботи оцінюється до 30 балів (2 контрольні роботи, по кожному змістовому модулю).

Індивідуальні науково-дослідні завдання обираються студентами, виконуються у формі презентації, доповіді, оформленої дослідницької роботи і оцінюються максимально у 16 балів.

Студент отримує позитивну оцінку (А, В, С, D, E), якщо він повністю виконав навчальну програму з дисципліни, атестований за результатами двох змістових модулів, успішно виконав усі передбачені цією програмою контрольні роботи, набрав відповідну кількість балів за роботу на семінарських заняттях, самостійну та індивідуальну роботу, успішно склав екзамен і в сумі отримав не менше 60 балів. Незадовільна оцінка з можливістю повторного складання оголошується, якщо студент виконав навчальну програму з дисципліни, атестований за результатами двох змістових модулів, виконав усі передбачені цією програмою контрольні роботи, набрав певну кількість балів за роботу на семінарських заняттях, самостійну та індивідуальну роботу, склав екзамен і в сумі отримав 35-59 балів. Незадовільна оцінка з обов'язковим повторним вивченням курсу оголошується, якщо студент не виконав навчальної програми з дисципліни, не атестований за результатами двох змістових модулів, не виконав усіх передбачених цією програмою робіт і в сумі отримав 0-34 балів.

Під час підсумкового контролю (екзамен) студент отримує:

- 25-30 балів, якщо він дає повну, вичерпну відповідь на запитання екзаменаційного білета, вільно використовуючи поняття й терміни, що передбачені до вивчення цією програмою, успішно вирішує ситуаційні завдання, наводить власні приклади, дає правильну відповідь на поставлені додаткові завдання, застосовуючи при цьому знання, здобуті при вивченні інших навчальних дисциплін, що передбачені програмою підготовки бакалавра за спеціальністю «Міжнародна інформація»;
- 19-24 бали, якщо відповідь студента на всі запитання екзаменаційного білета й додаткові запитання є повною, але загалом має репродуктивний характер і містить незначну кількість несуттєвих недоліків;
- 13-18 балів, якщо відповідь загалом повна, але значні недоліки з окремих питань екзаменаційного білета, або додаткових запитань;
- 7-12 балів, якщо відсутня відповідь на окремі запитання екзаменаційного білета;
- 1-6 балів, якщо відповідь на окремі запитання фрагментарна, а на інші – відсутня;
- 0 балів, якщо відповідь відсутня.

При проведенні підсумкового контролю із використанням ЕОМ 12 балів відведено на додаткові запитання, які пропонуються у формі тесту.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ У МОДУЛЬНОМУ КОНТРОЛІ

Модуль 1 (поточне оцінювання)								Модуль 2 (ІНДЗ)	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль I				Змістовий модуль II						
Сем. 1	Сем. 2	Сем. 3	Сем. 4	Сем. 5	Сем. 6	Сем. 7	Сем. 8			
12				12				16	60	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ У КРЕДИТНО-МОДУЛЬНІЙ СИСТЕМІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Рейтинговий показник	За національною шкалою	За шкалою ECTS	Рівень компетентності	Критерії оцінювання
90-100	5 „відмінно”	A „відмінно” 10%	Високий (творчий)	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить джерела інформації, використовує набуті знання та вміння в нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розвиває власні обдарування й нахили.
85-89	4 „добре”	B „дуже добре” 25%	Достатній (конструктивно-варіативний)	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв’язує вправи та задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.
75-84		C „добре” 30%		Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи на підтвердження певних думок.
70-74	3 „задовільно”	D „задовільно” 25%	Середній (репродуктивний)	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
60-69		E „достатньо” 10%		Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на продуктивному рівні.
35-59	2 „незадовільно”	FX „незадовільно” з можливістю повторного складання	Низький (рецептивно-продуктивний)	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
1-34	2 „погано”	F „незадовільно” з обов’язковим повторним курсом		Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фрагментів, елементів, об’єктів.

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНИХ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН

ТЕМА 1. Сучасні концепції міжнародного обміну інформацією у системі міжнародних відносин

Вплив глобальних комунікаційних процесів на систему міжнародних відносин. Еволюція концепцій міжнародного обміну інформацією. Проблеми становлення інформаційного суспільства. Інформаційний вимір міжнародного співробітництва. Вплив інформаційної революції на систему міжнародних відносин. Концепції інформаційної цивілізації. Цифровий розподіл. Інформаційне суспільство в Україні.

ТЕМА 2. Міжнародна інформаційна діяльність

Поняття, види, основні напрями міжнародної інформаційної діяльності. Ознаки міжнародної інформаційної діяльності. Функції міжнародної інформаційної діяльності. Інформаційне середовище. Міжнародні організації у сфері інформаційних відносин та телекомунікації. Міжнародні організації у сфері інформаційно-комунікаційних технологій. Національна система регулювання міжнародних інформаційних відносин. Правове регулювання міжнародної інформаційної діяльності.

ТЕМА 3. Інформаційна політика

Інформаційна політика. Історія, теорія і практика міжнародної інформаційної політики. Основні положення міжнародної інформаційної політики. Динаміка реалізації міжнародних програм. Міжнародна інформаційна політика у XXI ст. Координація міжнародної інформаційної політики. Інформаційна політика держави. Національна інформаційна політика України. Регіональні особливості інформаційної політики. Інформаційна політика країн світу.

ТЕМА 4. Правові основи міжнародних інформаційних відносин

Ідеологія правового регулювання міжнародного інформаційного поля. Система і структура міжнародного інформаційного права. Міжнародні угоди про транскордонний обмін інформацією, інформаційними продуктами та послугами. Законодавство України у сфері інформаційних відносин. Джерела правової інформації.

Міжнародні організації у сфері інформаційних відносин та телекомунікації. Міжнародні організації у сфері інформаційно-комунікаційних технологій. Національна система регулювання міжнародних інформаційних відносин.

ТЕМА 5. Інформаційна безпека

Інформаційна безпека. Інформаційні загрози. Інформаційні війни. Інформаційна зброя. Загроза інформаційної безпеки. Особливості міжнародно-правового регулювання інформаційної безпеки. Галузеві аспекти інформаційної безпеки. Фінансова інформаційна безпека. Міжнародна інформаційна безпека.

Чинники міжнародної інформаційної безпеки. Моделі міжнародної інформаційної безпеки. Методи і засоби захисту інформації. Неправомірне використання інформаційно-телекомунікаційних систем. Несанкціоноване втручання.

ТЕМА 6. Інформаційні війни

Інформаційні війни: види, методи, причини, результати. Спеціальні інформаційні операції. Сценарії інформаційних впливів. Міжнародний інформаційний тероризм. Міжнародна інформаційна злочинність. Захист інформаційного простору від спеціальних інформаційних операцій. Національні стратегії інформаційної безпеки. Ринок інформаційної безпеки. Концепція національної інформаційної безпеки України.

ТЕМА 7. Міжнародні зовнішньополітичні комунікації та комунікативні технології

Зовнішньополітичні комунікації, їх класифікація. Системи комунікації у зовнішній політиці. Проблеми комунікації та інформації в міжнародних організаціях. Інформаційна діяльність дипломатичних представництв. Засоби передачі зовнішньополітичної інформації. Інформаційно – аналітична діяльність зовнішньополітичних відомств. Інформаційні ресурси зовнішньополітичних відомств. Інформаційно-роз'яснювальна робота у країні перебування. Інформаційне забезпечення візитів. Інформаційне забезпечення торговельно-економічних місій. Управління інформаційними потоками у дипломатичній діяльності. Нові інформаційні технології у зовнішній політиці. Зовнішньополітична інформація та інформаційна безпека. Інформаційне забезпечення воєнних кампаній. Інформаційна діяльність зарубіжних держав в Україні. Імідж і дипломатія. Медіадипломатія. Діяльність медіа у системі міжнародних відносин. Іміджева дипломатія. PR-діяльність зовнішньополітичних відомств. Формування і підтримання іміджу держав. Міжнародні публічні комунікації. Публічна дипломатія. Суспільна думка як засіб досягнення успіху у зовнішній політиці. Міжнародна трибуна у міжнародних відносинах.

ТЕМА 8. Європейський інформаційний простір

Формування європейського інформаційного простору. Інформаційна політика європейських міжурядових організацій. Інформаційна політика Ради Європи. Участь України реалізації інформаційної політики Ради Європи. Інформаційна політика ЄС. Історичні особливості становлення політики ЄС у галузі інформації та комунікації. Правові засади інформаційної політики ЄС. Аудіовізуальна політика і медіа: кіно й аудіовізуальні медіа; телебачення. Європейський науковий простір. Інформаційні аспекти європейського освітнього простору. Підхід ЄС до питання інформаційного суспільства. Інформаційна безпека у ЄС. Ініціатива i2010 – Європейське інформаційне суспільство для зростання і зайнятості. Проект е-Європа. Електронний бізнес у європейському інформаційному просторі. Електронна безпека та охорона даних. Політика безпеки мережі Інтернет. Діяльність Європейської Комісії щодо реалізації інформаційної політики. Європейський парламент у реалізації завдань інформаційної політики. Рада ЄС як суб'єкт інформаційної політики. Програми ЄС у

галузі інформації, комунікації та медіа. Інформаційний ринок ЄС. Співробітництво України з ЄС у формуванні інформаційного простору.

ТЕМА 9. Україна у системі міжнародних інформаційних відносин

Національна нормативна база регулювання участі України у міжнародних інформаційних відносинах. Фактори національної інформаційної політики. Інформаційна безпека України та національні інтереси. Формування та захист інтересів України в світовому інформаційному просторі. Боротьба із кіберзлочинністю. Інформаційна підтримка зовнішньополітичної діяльності України. Інформаційна робота дипломатичних установ України. Комунікативні технології у діяльності МЗС України.

ТЕМА 10. Аналітичні дослідження міжнародних інформаційних відносин

Основні поняття і категорії аналітичної діяльності у міжнародних інформаційних відносинах. Міжнародні моделі аналітичної діяльності. основні сучасні концепції інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах, методологію інформаційно-аналітичної діяльності. Організація і управління інформаційно-аналітичною роботою. Інформаційний пошук. Пошукові системи і методи пошуку інформації. Основні види аналітичних документів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

ТЕМА 11. Системи міжнародної комунікації

Системи зв'язку. Системи передачі даних. Поштовий зв'язок. Кабельні лінії зв'язку. Радіокомунікації. Системи космічного зв'язку. Мобільний зв'язок. Міжнародна координація поштового і електрозв'язку.

ТЕМА 12. Мережні технології обміну даними

Місце Інтернет в інструментарії міжнародних інформаційних відносин. Загальносистемні характеристики Internet. Правові основи регулювання Internet. Технології Internet. Доменна система імен та її структура. Сервіси Internet. Глобальна система WWW мережі Internet. Проблеми безпеки Internet. Internet як канал PR-комунікації. Перспективи розвитку Internet.

ТЕМА 13. Перспективи розвитку інформаційних технологій у міжнародних відносинах

Системи інтерактивної комунікації. Інтерактивні системи PR-комунікації. Соціальні мережі та віртуальні співтовариства. Тенденції розвитку світового ринку інтерактивної комунікації.

ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінар №1. Інформація у системі міжнародних відносин

1. Глобалізація інформації як актуальна проблема міжнародних відносин.
2. Інституційна і правова база інформаційного співробітництва.
3. Україна на шляху до інформаційного суспільства.
4. Міжнародна інформаційна діяльність.
5. Поняття, теорія і практика міжнародної інформаційної політики.
6. Стратегії міжнародної інформаційної політики.
7. Особливості інформаційної політики країн і регіонів.
8. Національні програми інформаційної політики.

Джерела інформації

1. Алексеева И. Ю. Возникновение идеологии информационного общества. – <http://www.iis.ru/events/19981130/alexeeva.ru.html>
2. Белл Д. Социальные рамки информационного общества // Новая технократическая волна на Западе / Под ред. П.С.Гуревича. – М.: Прогресс, 1986. – С. 330.
3. Белл Деніел. Прихід постіндустріального суспільства //Сучасна зарубіжна соціальна філософія. - К., 1996. - С.194-251.
2. Боднар Ирина. Міжнародна інформація: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення курсу.– Львів: «Новий Світ – 2000», 2005.–216 с.
1. Девід Лайон. Інформаційне суспільство: проблеми та ілюзії. - <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/lajon.html>
2. Информационное общество и государство. – <http://www.tunis.tver.su/begin/newuser/state.html>
3. Информационное общество и демократия. – <http://www.iatp.org.ua/cen/libr/kuzmenko.html>
4. Інформаційне суспільство, політика, право в діяльності ЮНЕСКО. К.: Наша культура і наука, 2002. 384с.
5. Кастельс Мануель. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / Пер. С англ., под науч. ред. О.И. Шкаратана. – М., 2000. – С. 27.
3. Кудрявцева С.П., Колос В.В. Міжнародна інформація. (Навчальний посібник. Рекомендовано МОУ.)– «Слово», 2005.– 400 с.
1. Макаренко Є.А. Європейська інформаційна політика. К.: Наша культура і наука, 2003. 368с.
2. Макаренко Є.А. Міжнародна інформаційна політика: проблеми, тенденції та перспективи. – К., 2000.
3. Міжнародні інформаційні відносини. К.: Наша культура і наука, 2002. 475 с.
4. Окинавская хартия глобального информационного общества. – <http://www.inforeg.ru/analitic/Okinav-Hartia3.htm>
5. Панарин А. Глобальное информационное общество: вызовы и ответы // Власть. – 2001. – № 1. – С. 14-19.
6. Поздняков В. “Цифровая пропасть” // Компьютерное обозрение. – № 34. – 5 сентября 2001 г. – С. 46.

7. Постиндустриальный мир Даниела Белла. – <http://www.postindustrial.ru/page5.shtml?book=8&page=9&pagetype=0>
8. Постіндустріальне суспільство <http://www.postindustrial.ru>
9. Создание новой цивилизации. Политика третьей волны. (Тоффлер Э. Тоффлер Х.). – <http://www.net.kg/jornal/n5/JRNAL511.htm>
10. Тапскотт Дон. Электронно-цифровое общество: плюсы и минусы эпохи сетевого интеллекта. – К.: INT Пресс; М.: Рефл-бук, 1999. – 403 с.
11. Тоффлер Е. Третья хвиля / Пер. з англ. А. Євси. – К.: Всесвіт, 2000. – 453 с.
12. Чухно А. Теорія постіндустріального суспільства як глобальна методологічна парадигма. – <http://www.soskin.kiev.ua/cgi/post.cgi?al=1&ch=2&d=2&y=2001&num=11-12&lnk=on&fl=20011190>
13. Шевчук О.Б., Голобуцький О.П. E-Ukraine. Інформаційне суспільство: бути чи не бути. – К.: ЗАТ “Атлант UMS”, 2001. – 104 с.

Семінар № 2. Правові та інституційні основи міжнародних інформаційних відносин

1. Інституційна база міжнародного обміну інформацією.
2. Система і структура міжнародного інформаційного права.
3. Міжнародні договори та угоди про міжнародний інформаційний обмін.
4. Правова база регулювання міжнародних інформаційних відносин в Україні.

Джерела інформації

1. Виноградова Г.В. Правове регулювання інформаційних відносин в Україні. Навчальний посібник 2006 176 ст. обл УКР К. Юстініан.
2. Інформаційне законодавство : Зб. законодавчих актів: У 6-ти т/ Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького; Нац. академія наук України; Держ. комітет телебачення і радіомовлення України; Кол. упоряд.: Ю.С. Шемшученко та ін.; За заг. ред. Ю.С. Шемшученко, І.С. Чиж. -К.: Юридична думка, 2005 – 2005.
- Т. 1: Інформаційне законодавство України. -2005. -416 с.
- Т. 2: Інформаційне законодавство країн СНД та Балтії (Азербайджан, Білорусь, Вірменія, Грузія, Естонія, Казахстан, Киргизія). -2005. -424 с.
- Т. 3: Інформаційне законодавство країн СНД та Балтії (Латвія, Литва, Молдова, Росія, Таджикистан, Туркменистан, Узбекистан). -2005. -440 с.
- Т. 4: Інформаційне законодавство країн Європи і Азії. -2005. -384 с.
- Т. 5: Міжнародно-правові акти в інформаційній сфері. -2005. -328 с.
- Т. 6: Міжнародні угоди України в інформаційній сфері. -2005. -160 с.
3. Копылов В.А. Информационное право: Учебник.-2-е изд., перераб. и доп. – М.: Юристъ, 2003.-512с.
4. Крюков В.И. Компьютеризация государственного управления: сущность и правовые проблемы.-М.: наука,1990.-224.
5. Основи інформаційного права України: Навч. Посіб./В.С. Цимбалюк, В.Д. Гавловський, В.ВВ. Гриценко та ін.; За ред.М.Я. Швеця, Р.А. Калюжного.-К.: Знання,2004.-274с.

6. Северин В.А. Правовое регулирование информационных отношений // Вестник Моск. ун-та. Сер.11. Право. – 2000. – №5. – С. 21-36.
7. Скакун О.Ф. Теория государства и права: Учебник.: Х.: Консум, 2000.-704 с.
8. Словарь иностранных слов. 12 – е изд. – М.: Русский язык,1985. – 646 с.
9. Тихомиров Ю.А. Публичное право.-М.:1995,-с.198.
10. Чуковская Е.Э. Аудиовизуальный бизнес. Договорное регулирование.-М.:Рос. Консульт, 1999.-336 с.
11. Шевченко М.Ю. Основи інформаційної безпеки автоматизованої інформаційної системи державної податкової служби України/Навчальний посібник/За заг.ред. М.Я. Азарова – Ірпінь:Академія ДПС України, 2003.-466с.
12. В. Брижко, В. Цимбалюк, М. Швець, Ю. Базанов. Питання інформаційного права та правової інформатики: Наукове видання / За ред. члена-кореспондента Академії правових наук України, доктора економічних наук, професора М.Я. Швеця та кандидата економічних наук М.І. Ковалюка. - 2-е вид., доп. - К.: КФ ДП НДЕІ Мінекономіки, 2005 р. - 302 с.
13. <http://www.minjust.gov.ua/0/497>
14. <http://www.mfa.gov.ua/>

Семінар № 3. Міжнародна інформаційна безпека

1. Складові міжнародної інформаційної безпеки.
2. Інформаційні загрози.
3. Інформаційна злочинність.
4. Спеціальні інформаційні операції.

Джерела інформації:

Видання нормативного характеру (Україна)

1. Бизнес-разведка. - [2-е изд., перераб. и доп.]. - М.: Ось-89, [2003]. - 382, [1] с. Воробиенко П. Модели угроз информационным ресурсам системы связи // Зв'язок. - 2003. - № 6. - С.39 - 42.
2. Бондаренко В.О., Литвиненко О.В. Інформаційна безпека сучасної держави: концептуальні роздуми // Стратег. панорама. – 1999. – № 1-2. – С. 127-133. Гудим В. Розвиток інформаційної боротьби // Військо України. - 2002. -№ 1 - 2. - С.12 - 13.
3. Гуріна Н. Інформаційне протиборство - один з головних напрямків політики сучасних міжнародних відносин: [Стаття присвячена проблемі погіршення та недостатньої захищеності інформаційної безпеки як всередині України, так і на зовнішньополітичній арені. Значна увага приділяється еволюції та історичному аспекту інформаційної боротьби. Розглядається роль ЗМІ та їх вплив на суспільство] // Схід. - 2004. - №1. - С.54 - 57.
4. Гурковський В. Роль та місце принципів міжнародного права у сфері забезпечення інформаційної безпеки України: // Вісн. Укр. Акад. держ. управління при Президентіві України. - 2003. - № 1. - С.496 - 500.
5. Деревянко Е. Средства предохранения: Информационная безопасность компании, равно как и другие вопросы, связанные с управлением

- интеллектуальным капиталом, в последние время стало одной из наиболее модных тем в деловых кругах: [Проблеми захисту інформації на підприємстві, поради, системи менеджменту] // Бизнес. - 2004. - 10 трав. (№ 18 -19). - С.75 - 76.
6. Защита информации: Сб. науч. тр. / Киев. междунар. ун-т гражд. авиации; [Редкол.: Аверкин Ю.А. и др.]. — К., 1999. — 188 с.
 7. Згуровський М. Проблеми безпеки в Україні, шляхи їх вирішення // Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні. — К., 2000. — № 1. — С. 10-14.
 8. Іванов В., Іванов Д. Загрози з'ясовано. Час протидіяти!: Про деякі аспекти інформ. безпеки України // Людина і влада. — 2001. — № 11-12. — С. 84-89. Інформаційна безпека - не цензура: [Заява депут. фракції СДПУ(о) про необхідність. — 3 жовт. — С. 2.
 9. Інформаційна безпека підприємництва в Україні, боротьба з комп'ютерними злочинами // Недержавна система безпеки підприємництва як суб'єкт національної безпеки України. - К., 2001. - С.239–294.
 10. Інформаційна безпека: проблеми боротьби з кіберзлочинами / Гуманіт. ун-т «Запоріж. ін-т держ. та муніцип. упр.». - Запоріжжя, 2003. - 246 с.
 11. Інформаційна безпека: проблеми боротьби зі злочинами у сфері використання комп'ютерних технологій / Голубєв В.О., Гавловський В.Д., Цимбалюк В.С.; За заг. ред. Р.А.Калюжного. - Запоріжжя: Просвіта, 2001. - 251 с.
 12. Інформація з обмеженим доступом як предмет злочину: [Про внесення змін до чинного кримінального законодавства про охорону інформ. інтересів особи та держави] // Право України. — 2001. — № 3. — С. 75-78.
 13. Калюжний Р., Прокоф'єва Д. Проблеми та перспективи правового забезпечення безпеки інформації з обмеженим доступом, що не становить державної таємниці // Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні. — К., 2000. — № 1. — С. 27-31.
 14. Кравченко В. "Інформаційні війни" не мають фронтів. Чи ж будуть переможці? // Людина і влада. - 2001. - №11-12. - С.77-83.
 15. Литвиненко О. Інформаційний простір та його захист: теорія і практика: [Україна] // Віче. — 2000. - № 10. — С. 119-127.
 16. Литвиненко О. Інформація і безпека // Нова політика. — 1998. - № 1. — С. 47-49. Макаренко Є.А., Рижков М.М., Ожеван М.А. та ін. Інформаційна безпека: контрманіпулятивні стратегії: Монографія. — К., 2003.
 17. Литвиненко О. Спеціальні інформаційні операції — К. : Сатсанга, 1999.
 18. Литвиненко О.В. Спеціальні інформаційні операції та пропагандистські кампанії: Монографія. — К.: Сатсанга, 2000. — 222 с.
 19. Макаренко Е. М. Інформаційна та психофізична безпека як складові безпеки держави, суспільства і людини // Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Вісник. Серія: Військово-спеціальні науки. - К., 2001. - Вип.4. - С.56–60.
 20. Міжнародна інформаційна безпека // Актуальні проблеми міжнародних відносин. - К., 2002. - Вип.36, ч.1. - С.84–128.
 21. Ожеван М. Фронти й тили великих інформаційних війн: [Загальні інформаційні потреби та інтереси] // Підприємництво в Україні. - 2001. - № 4-5. - С.20-23.

22. Організаційно-правові засади політики інформаційної безпеки України / Одес. нац. юрид. акад.. - Одеса: Юрид. л-ра, 2003. - 471 с.
23. Потий А. Криптографія в захисті інформації: [Появлення і розвиток інформаційних технологій] // Служба безпеки. - 2001. - № 4-5. - С. 7 - 9. - Библиогр.: с. 9.
24. Почепцов Г.Г. Інформаційні війни. - Київ. - 1999. - 65 с.
25. Почепцов Г.Г. Теорія і практика інформаційних війн. - Ровно, 1999.
26. Правове регулювання інформаційної безпеки у сфері підприємницької діяльності / Ніколаєв В.; Остапвич Г.; Костицька І.; Ін-т законодав. передбачень і правової експертизи. - К., 2002. - 19, [1] с.
27. Родик К. Чи готова Україна до інформативної агресії?: [Проблеми інформ. безпеки] // Діло. - 1998. - № 26. - С. 7.
28. Скаленко О. Глобалізаційні виміри інформаційної безпеки: [Рівень безпеки на всіх напрямках людського життя глобально залежить від інформаційного ресурсу] // Економ. часопис. - 2004. - № 1. - С. 45 - 46.
29. Ступницький О. Міжнародні стандарти інформаційної безпеки в Україні: "неоконсервативний" анклав чи "транснаціональна" інтеграція: [Розроблення критеріїв інформаційної безпеки] // Економ. часопис. - 2004. - № 4. - С. 48 - 51.
30. Тертичний О. Параметри інформаційної безпеки: [Рівень інформ. безпеки в Україні наближається до критичної межі] // Демокр. Україна. - 2001. - 20 лют. - С. 1,2.
31. Требін М. Інформаційне суспільство: війни нової епохи: [Інформаційна війна як суспільно-політичне явище] // Віче. - 2002. - № 4. - С. 64 - 68.
1. Україна. Закон. Про інформацію: Прийнятий 2 жовт. 1992 р. №2657-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 48. - Ст. 650.
2. Україна. Президент (1999-; Л.Д. Кучма) Про заходи щодо захисту інформаційних ресурсів держав: Указ... 10 квіт. 2000 р. № 582/2000 // Офіц. вісн. України. - 2000. - № 15. - Ст. 605.
3. Україна. Президент (1999 -; Л. Д. Кучма) Про заходи щодо забезпечення інформаційної безпеки держави: Указ... 18 верес. 2002 р. № 836 // Офіц. вісн. України. - 2002. - № 38. - С. 4.
4. Україна. Президент (1999-; Л.Д.Кучма) Про Раду з питань інформаційної політики при Президенті України: Указ ... 3 квіт. 2001 р. №230/2001 // Президент. вісн. - 2001. - 14 квіт. - (Додаток: Виступи та укази Президента України. - С. 7-10.)
5. Україна. Президент (1999-; Л.Д.Кучма). Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 31 жовтня 2001 року "Про заходи щодо вдосконалення державної інформаційної політики та забезпечення інформаційної безпеки України": Указ... 6 груд. 2001 р. № 1193/2001 // Уряд. кур'єр. - 2001. - 18 груд. - (Орієнтир. - № 50. - С. 5-6)
32. Яременко В. І. Інформаційна безпека України: зовнішньополітичний аспект // Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах. - Хмельницький, 2003. - Ч.2. - С.101-104.

Семінар №4. Міжнародні зовнішньополітичні комунікації

Види і засоби зовнішньополітичних комунікацій.

Інформаційні ресурси зовнішньополітичної діяльності.

Інформаційна діяльність дипломатичних представництв.

Міжнародна публічна комунікація.

PR-технології у зовнішній політиці.

Іміджева дипломатія у сучасних міжнародних відносинах.

Джерела інформації

1. «PR: теория и практика» Скотт М. Катлип, Аллен Х. Сентер, Глен М. Брум, Москва - Санкт-Петербург - Киев, 2001 г.
2. Балугев Д.Г. Новые информационные технологии и глобальное гражданское общество - см. материалы настоящей конференции http://www.auditorium.ru/aud/v/index.php?a=vconf&c=getForm&r=thesisDesc&id_t_hesis=2012
3. Балугев Д.Г. Новые информационные технологии и современные международные отношения. Нижний Новгород, ННГУ, 2001. Барабанов О.Н. Управление информационными потоками и обеспечение международной безопасности России - см. материалы настоящей конференции http://www.auditorium.ru/aud/v/index.php?a=vconf&c=getForm&r=thesisDesc&id_t_hesis=2011
4. Бебик В.М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз. К.: МАУП, 2005. – 440 с.
5. Богданов Р.Г., Кокошин А.А. США: информация и внешняя политика. М.: Наука, 1979.
6. Гуменюк Б.І. Щербя О.В. Сучасна дипломатична служба. К., Либідь. 2001.
7. Информация. Дипломатия. Психология. М., Известия. 2002.
8. Кашлев Ю., Галумов Э. Информация и PR в международных отношениях. М.: Известия. 2003, - 432с.
9. Королько В.Г. Паблік рилейшнз. Наукові основи. Методика. Практика. К., 2001
10. Кретов В.С, Фролов И.В. Компьютерный анализ политических ситуаций и конфликтов //Тезисы международной конференции "Информационные технологии, безопасность и разрешение конфликтов". 28-30 апреля 1998 г., Центр Политических и Международных Исследований (ЦПИИ) http://isn.rsuh.ru/cpis/win/konfer/98_04/kretov.htm
11. Лебедева М.М. Современные технологии и политическое развитие мира // Международная жизнь. 2001. N 2. С. 45-53.
12. Леонов Н.С. Информационно-аналитическая работа в загранучреждениях. М., 1996
13. Макаренко Г.Л. Автоматизированные информационные системы по внешнеполитическим вопросам и дипломатической деятельности государства (АИС "Дипломатия"): Учебное пособие / Г.Л. Макаренко; Дип. академия МИД России. - М., 2000.

14. Макаренко Г.Л. Компьютерные технологии в науке, технике и политике: Учебное пособие. Дипломатическая академия МИД РФ; Кафедра управления и автоматики. - М.: Научная книга, 1998.
15. Масс-медиа, сектор безопасности и власть. К.: 2005, 280с.
16. Материалы конференций государственного департамента США NetDiplomacy'2000 и NetDiplomacy'2001
<http://usinfo.state.gov/iip/netdiplomacy/2000>,
<http://usinfo.state.gov/iip/netdiplomacy/2001>
17. Михеев А.Н. Новые информационные технологии во внешнеполитической деятельности: опыт государственного департамента США // Актуальные проблемы американистики: Материалы VII международного научного семинара "Новые информационные технологии: возможности сотрудничества или поле для конфликтов в российско-американских отношениях". Нижний Новгород, 21-22 сентября 2001 г. - Н. Новгород: ИФ ННГУ, 2002.
18. Николаев Д. Информация в системе международных отношений. (Организация и функционирование информационных органов внешнеполитического механизма США). М.: Международные отношения, 1978.
19. Озеров О.Б. Дипломатия в эпоху информационных технологий // Международная жизнь. 1997. N 4. С. 55-60.
20. Прес – служба зовнішньополітичних відомств. К., ІМВ. 2005.
21. Саидов З. Ш., Сабуров А. З. Массовая информация и внешняя политика.— Душанбе, 1995.
22. Сардачук Г.А. Кулик П.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи. К., Україна. 2001.
23. Семенов Б.М. Особенности информационно-аналитической работы государственных структур в области внешней политики. М., 2003.
24. Тихомирова Є.Б. Паблік рилейшнз у глобалізованому світі. К.: Наша культура і наука. 2004. 489с.
25. Шевченко О.В. PR - технології в міжнародних відносинах. К., ІМВ. 2003.

Семінар №5. Європейський інформаційний простір

Поняття та структура європейського інформаційного простору.

Інформаційна політика Ради Європи як чинник формування європейського інформаційного простору.

Співробітництво України і Ради Європи у реалізації інформаційної політики.

Інформаційна політика ЄС.

Галузеві аспекти формування інформаційного простору у політиці ЄС.

Інформаційно-комунікаційні аспекти зовнішньополітичної діяльності України.

Джерела інформації

1. Дешко А.І., Слівак А.Є. Проблеми організації єдиного інформаційного простору України // Науково-технічна інформація. – 2000. – № 3. – С. 14-18.
2. Договір про Європейський Союз.

3. Додонов О.Г., Горбачик О.С., Кузнєцова М.Г. Державна інформаційна політика і становлення інформаційного суспільства в Україні // Стратегічна панорама. – 2002. – № 1
4. Закон України «Про інформацію» від 02.10.92 // Закони України / Верховна Рада України; Ін-т законодавства. – К.: Книга, 1993.
5. Закон України «Про науково–технічну інформацію» від 25.06.93 // Закони України / Верховна Рада України; Ін-т законодавства. – К.: Книга, 1993. – Т. 5. – С. 191-200.
6. Закон України «Про Національну програму інформатизації» від 04.02.98 // Закони України / Верховна Рада України; Ін-т законодавства. – К.: Книга, 1998. – Т. 15. – С. 134—145.
7. Інтеграція і різноманітність: нові тенденції політики України у сфері ЗМІ та нових комунікаційних послуг. К.: 2005, с.120
8. Концепція (Основи державної політики) інформаційної безпеки України: Проект Концепції УЦЕПД ім. О. Разумкова // Національна безпека і оборона. – 2001. – № 1. – С. 50–59.
9. Литвиненко О.В., Бінько І.Ф., Потіха В.М. Інформаційний простір як чинник забезпечення національних інтересів України: Монографія. – К.: ІМВКУ ім. Т. Шевченка, 1998. – 145 с.
- 10.Макаренко Є.А. Європейська інформаційна політика. К.: Наша культура і наука, 2003. 368с.
- 11.Макаренко Є.А. Міжнародна інформаційна політика: проблеми, тенденції та перспективи. – К., 2000.
- 12.Національна безпека України 1994-1996 рр. / Редкол.: Белов О.Ф. (голова) та ін. – К.: НІСД, 1997. – 200 с.
- 13.Про інформаційний суверенітет та інформаційну безпеку України: Проект Закону України: Внесено на розгляд Верховної Ради України 07.07.98. Машинопис.
- 14.Флюр О.М. Інтеграція України у світовий інформаційний простір. К.: ІМВ, 2004.-200 с.

Семінар № 6. Міжнародні системи комунікації

Еволюція та формування міжнародних інформаційних систем

Міжнародні лінії зв'язку

Міжнародний поштовий зв'язок

Міжнародний радіозв'язок

Міжнародний кабельний зв'язок

Джерела інформації:

1. Аналітика, експертиза, прогнозування: Монографія/Макаренко Є.А., Рижков М.М., Ожеван М.А. та ін. – К.: Наша наука і культура, 2003. – 614 с.
2. Бебик В.М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз. К.: МАУП, 2005. – 440 с.

3. Березин В.М. Массовая коммуникация: сущность, каналы, действия. – М.: РИП-холдинг, 2003. – 174 с.
4. Брайант Дженнинг, Томпсон Сузан. Основы воздействия СМИ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2004. – 432 с.
5. Бретон Ф., Пру С. Взрыв коммуникации. Рождение второй идеологии. – М., 1995.
6. Грушин Б.А. Эффективность массовой информации и пропаганды: понятие и проблемы измерения. - М.: Знание, 1979. - 64 с.
7. Зернецька О.В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К.: “Освіта”, 1999. – 352 с.
8. Канетті Е. Маса і влада. – К.: Видавничий дім “Альтернативи”, 2001. – 416 с.
9. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура. – М., 2000. – 604 с.
10. Кашлев Ю., Галумов Э. Информация и PR в международных отношениях. М.: Известия. 2003, - 432с.
11. Королько В.Г. Паблік рілейшнз. Наукові основи. Методика. Практика. К., 2001
12. Костенко Н., Іванов В. Досвід контент-аналізу: моделі та практика. – К.: Академія української преси, 2003. – 198 с.
13. Лалл Дж. Мас-медіа, комунікація, культура: глобальний підхід. – К.: “К.І.С.”, 2000. – 264 с.
14. Масс-медиа, сектор безопасности и власть. К.: 2005, 280с.
15. Мей Кристофер. Інформаційне суспільство. Скептичний погляд / Пер. з англійської. – К.: К.І.С., 2004. – 220 с.
16. Мельник Г. Mass Media: психологические процессы и эффекты. – СПб., 1999.
17. Назаров М.М. Массовая коммуникация в современном мире: методология анализа и практика исследований. – М.: Едиториал УРСС, 2003. – 240 с.
18. Новини VS. Новини / Під ред. проф. Іванова В.Ф. – К.: Центр вільної преси, 2005. – 236 с.
19. Основы теории коммуникации/Под ред. проф. М.А.Василика: - М.: «Гардарики», 2003. – 615 с.
20. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика. - К.: 2005.
21. Прес – служба зовнішньополітичних відомств. К., ІМВ. 2005.
22. Пресса и общественное мнение / АН СССР, Институт социологических исследований; Отв. ред. В.С.Коробейников. - М.: Наука, 1986. - 205 с.
23. Різун В.В. Маси: тексти лекцій. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2003. – 188 с.
24. Тихомирова Є.Б. Паблік рілейшнз у глобалізованому світі. К.: Наша культура і наука. 2004. 489с.
25. Томпсон Д. Идеология и современная культура. Критическая социальная теория в эру массовой коммуникации. – М., 1992.
26. Хабермас Ю. Гражданство и национальная идентичность // Хабермас Ю. Демократия, разум, нравственность. – М., 1995. – С. 209-245.
27. Хемпсон Кіт. Правительство Великобритании. Координация связей с общественностью. <http://www.polit.spb.ru/art.php3>
28. Шевченко О.В. PR - технології в міжнародних відносинах. К., ІМВ. 2003.

Семинар № 7. Мережні технології обміну даними

Міжнародні комп'ютерні мережі.

Технологічний розвиток Internet

Напрями комерційного використання Internet.

Сервіси Internet.

Розвиток Internet в Україні.

Джерела інформації

1. Балуюв Д.Г. Новые информационные технологии и глобальное гражданское общество - см. материалы настоящей конференции http://www.auditorium.ru/aud/v/index.php?a=vconf&c=getForm&r=thesisDesc&id_thesis=2012
2. Балуюв Д.Г. Новые информационные технологии и современные международные отношения. Нижний Новгород, ННГУ, 2001. Барабанов О.Н. Управление информационными потоками и обеспечение международной безопасности России - см. материалы настоящей конференции http://www.auditorium.ru/aud/v/index.php?a=vconf&c=getForm&r=thesisDesc&id_thesis=2011
3. Богданов Р.Г., Кокошин А.А. США: информация и внешняя политика. М.: Наука, 1979.
4. Кретов В.С, Фролов И.В. Компьютерный анализ политических ситуаций и конфликтов //Тезисы международной конференции "Информационные технологии, безопасность и разрешение конфликтов". 28-30 апреля 1998 г., Центр Политических и Международных Исследований (ЦПМИ) http://isn.rsuh.ru/cpis/win/konfer/98_04/kretov.htm
5. Лебедева М.М. Современные технологии и политическое развитие мира // Международная жизнь. 2001. N 2. С. 45-53.
6. Макаренко Г.Л. Автоматизированные информационные системы по внешнеполитическим вопросам и дипломатической деятельности государства (АИС "Дипломатия"): Учебное пособие / Г.Л. Макаренко; Дип. академия МИД России. - М., 2000.
7. Макаренко Г.Л. Компьютерные технологии в науке, технике и политике: Учебное пособие. Дипломатическая академия МИД РФ; Кафедра управления и автоматизации. - М.: Научная книга, 1998.
8. Материалы конференций государственного департамента США NetDiplomacy'2000 и NetDiplomacy'2001 <http://usinfo.state.gov/iip/netdiplomacy/2000>, <http://usinfo.state.gov/iip/netdiplomacy/2001>
9. Михеев А.Н. Новые информационные технологии во внешнеполитической деятельности: опыт государственного департамента США // Актуальные проблемы американистики: Материалы VII международного научного семинара "Новые информационные технологии: возможности сотрудничества или поле для конфликтов в российско-американских отношениях". Нижний Новгород, 21-22 сентября 2001 г. - Н. Новгород: ИФ ННГУ, 2002.

Семінар № 8. Перспективи розвитку інформаційних технологій у міжнародних відносинах

(Перелік питань формується за участю студентів)

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль I

1. Національна стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні.
2. Інституційне і правове забезпечення інформаційного суспільства в Україні.
3. Інформаційна революція.
4. Розвиток інформаційного суспільства у країнах СНД.
5. Інформаційна економіка.
6. Програма ЮНЕСКО «Інформація для всіх».
7. Освіта в інформаційному суспільстві.
8. Наука в інформаційному суспільстві.
9. Культурна і мовна різноманітність в інформаційному суспільстві.
10. Джерела інформації про зарубіжні країни.
11. Інформація у міжнародних економічних відносинах. Джерела інформації про зарубіжні компанії.
12. Спеціалізовані інституції зовнішньополітичної інформації.
13. Розвідувальні інституції у системі міжнародної інформації.
14. Звіти та статистичні бюлетені міжнародних організацій та співтовариств.
15. Дипломатичні представництва в Україні як джерела інформації.
16. Проблеми розбудови інформаційної політики України.
17. Інформаційна політика США.
18. Інформаційна політика Росії.
19. Інформаційна політика Японії.
20. Інформаційна політика країн СНД.
21. 7-ма Європейська міністерська конференція з питань політики у сфері ЗМІ. Київ, 10-11 березня 2005.
22. Інформаційна доповідь „Інтеграція і різноманітність: нові тенденції політики України у сфері ЗМІ та нових комунікаційних послуг” (2005р.).
23. Доповідь М. Бангеманна “Інформаційне суспільство – виклик для Європи”.
24. Безпека інформаційних систем (міжнародні аспекти).
25. Нормативна база формування інформаційного суспільства ЄС.
26. Стратегічні цілі ініціативи «i2010 – Європейське інформаційне суспільство для зростання і зайнятості».
27. Об’єкти і технології міжнародного інформаційного тероризму.
28. Безпека системи Інтернет.
29. Інформаційна безпека у діяльності міжнародних організацій.
30. Стандарти в області інформаційної безпеки.
31. Інформаційна безпека у діяльності ЄС.
32. Кіберзлочинність.
33. Національні доктрини інформаційної безпеки.

- 34.ТНК на світовому ринку інформації і телекомунікацій.
- 35.Національні стратегії розвитку інформаційної економіки.
- 36.Європейські стратегії розвитку інформаційного ринку.
- 37.Конкуренція на світовому інформаційному ринку.
- 38.Інформаційне забезпечення діяльності дипломатичних представництв України.
- 39.Нормативна база зовнішньополітичної комунікації.
- 40.«Електронна дипломатія».
- 41.Інтернет у зовнішній політиці.
- 42.Доктрини віртуальної дипломатії.
- 43.Дипломатія й імідж держав.
- 44.Імідж як зовнішньополітичний ресурс.
- 45.Державний та зовнішньополітичний брендінг.
- 46.Програми державного та зовнішньополітичного брендінгу країн світу.
- 47.Міжнародні PR-кампанії.
- 48.PR-акції з підтримання іміджу держави.
- 49.Міжнародні конгреси з інфоетики (Infoethics - 1997, 1998, 2000).
- 50.Вплив мас–медіа на прийняття рішень у сфері зовнішньої політики.
- 51.Види і засоби здійснення інформаційних кампаній зовнішньополітичних відомств у міжнародних інформаційних потоках.
- 52.Проаналізувати урядову програму створення позитивного іміджу України в міжнародних відносинах.

Змістовий модуль II

Підготувати аналітичну довідку про розвиток інформаційно-комунікаційних технологій у країнах і регіонах світу (за вибором).

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Акимов, О.Е. Дискретная математика: логика, группы, графы. – М.: Лаборатория Базовых Знаний. – 2001. – 352 с.
2. Аньшин В. Диффузия нововведений. // http://novation.bizbook.ru/listing.php?book_id=15777&page_num=28
3. Богатуров А.Д., Косолапов Н.А., Хрусталева М.А. Очерки теории и политического анализа международных отношений. М.: Научно-образовательный форум по международным отношениям, 2002. – 384 с.
4. Боднар Ирина. Міжнародна інформація: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення курсу.– Львів: «Новий Світ – 2000», 2005.–216 с.
5. Глобалізація і безпека розвитку / Монографія. / Білорус О.Г. та ін. – К.: КНЕУ, 2001. – 733 с.
6. Гринберг И.А. Информационная парадигма современной цивилизации / Монография. - СПб.: АТТ, 2000. – 814 с.
7. Денисов Ю.К. Информация, мировое развитие и ООН. - М.: Изд-во ДА МИД России, 1994. - 158 с.
8. Ермишина Е.Л. Международный обмен информацией. Правовые аспекты. – М., 1989. – 251 с.
9. Зернецька О.В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. - К.: Освіта, 1999. - 351 с.
10. Зыков А.А. Основы теории графов. – М.: Наука, 1987. – 384 с.
11. Иноземцев В.Л. Современное постиндустриальное общество: природа, противоречия, перспективы. – М.: Логос, 2000. – 304 с.
12. Информация. Дипломатия. Психология. – М.: Известия, 2002. – 616 с.
13. Королько В.Г. Паблік рілейшнз. Наукові основи. Методика. Практика. Підручник. – 2 вид. доп. – К.: Видавничий дім „Скарби”. 2001. – 200с.
14. Кудрявцева С.П., Колос В.В. Міжнародна інформація. (Навчальний посібник. Рекомендовано МОУ).– «Слово», 2005.– 400 с.
15. Лапчик М.П., Рагулина М.И., Хеннер Е.К. Численные методы. – М.: Академия, 2005. – 384 с.
16. Макаренко Є.А. Європейська інформаційна політика. - К.: Наша культура і наука, 2000. - 368 с.
17. Макаренко Є.А. Інформаційне суспільство, політика, право в програмній діяльності ЮНЕСКО. - К.: Наша культура і наука, 2001. -385 с.
18. Макаренко Є.А. Міжнародні інформаційні відносини. - К.: Наша культура і наука, 2002. - 452 с.
19. Мартино Дж. Технологическое прогнозирование. - М.: Прогресс, 1977. - 592 с.
20. Мартино Дж. Технологическое прогнозирование. – М.: Прогресс, 1977. – 592 с.
21. Матвієнко В.Я. Прогностика.– К.: Укр. пропілеї, 2000.–484 с.
22. Матвієнко В.Я. Соціальні технології. – К.: Укр. пропілеї, 2001. – 446 с.
23. Метод наименьших квадратов (словник термінів). // http://chemstat.com.ru/glossary/least_squares.html
24. Новая постиндустриальная волна на Западе / Антология. / Под ред. В.Л. Иноземцева. – М.: Academia, 1999. – 640 с.
25. Плотинский Ю.М. Теоретические и эмпирические модели социальных процессов: учебное пособие. – М.: Логос, 1998. - 280 с.
26. Прогнозы и прогнозирование. // <http://prognoz.org/>
27. Самарский А.А., Михайлов А.П. Математическое моделирование: Идеи. Методы. Примеры. - М.: Физматлит, 2001. - 320 с.
28. Самарский А.А., Михайлов А.П. Математическое моделирование: Идеи. Методы. Примеры. - М.: Физматлит, 2001. - 320 с.
29. Самарский А.А., Михайлов А.П. Математическое моделирование: Идеи. Методы. Примеры. – М.: Физматлит, 2001. – 320 с.
30. Самарский А.А., Моисеев Н.Н., Петров А.А. Математическое моделирование. Процессы в сложных экономических и экологических системах. М.: Наука, 1986, 296 с.
31. Светлов В. А. Конфликт модели, решения, менеджмент. – СПб.: Питер, 2005. – 544 с.
32. Светлов В.А. Аналитика конфликта / Учеб. пособие. СПб.: ООО "Росток", 2001. - 512 с.
33. Светлов В.А. Аналитика конфликта / Учеб. пособие. СПб.: ООО "Росток", 2001. - 512 с.
34. Светлов В.А. Аналитика конфликта. – СПб.: ООО "Росток", 2001. – 512 с.
35. Семененко М.Г. Введение в математическое моделирование. – М.: СОЛОН – Р, 2002. – 112 с.
36. Тихомирова Є.Б. Зв'язки з громадськістю. – Київ: НМУВО, 2001. – 560 с.
37. Турчак Л.И., Плотников П.В. Основы численных методов. – М.: ФИЗМАТЛИТ, 2002. – 304 с.
38. Цой Л.Н., Редюхин В.И. Социальный конфликт: от теории к практике «здорового смысла». // <http://www.conflictmanagement.ru/text/?text=63>
39. Щиголов Б.М. Математическая обработка наблюдений. – М.: Наука, 1969. – 344 с.
40. Яковец Ю.В. Циклы. Кризисы. Прогнозы. – М.: Наука, 1999. – 448 с.
41. Яковец Ю.В. Циклы. Кризисы. Прогнозы.- М.: Наука, 1999. - 448 с.

Додаткова література

1. Europe and the global information society. Recommendations to the European Council. – May 1994.
2. Europe at the Forefront of the Global Information Society: Rolling Action Plan. Communication from the European Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee, and the Committee of the Regions. – 1996.
3. Green Paper. Living and Working in the Information Society: People First. European Commission, Belgium. – 1996.
4. Information Superhighway: An Overview of Technology Challenges, Report to the USA Congress. – 1995
5. Learning in the Information Society. Action Plan for European education initiative. – 1996-1998.
6. Networks for People and their Communities. Making the Most of the Information Society in the European Union. First Annual Report to the European Commission from the Information Society Forum. – June 1996.
7. SMI.RU. Маршал Маклюэн и информационные войны.– <http://www.smi.ru/2000/01/14/947797776.html>
8. The Global Information Infrastructure: Agenda for Cooperation. // R.Brown, L.Irving, A.Prabhakar, S.Katzen. – 1995.
9. Абдеев Р.Ф. Философия информационной цивилизации. – М.: ВЛАДОС, 1994.– 336 с.
10. Алмонд Г., Верба С. Гражданская культура и стабильность демократии // Полис.– 1992.– № 4. – С. 122-134.
11. Аргументы и факты. — 1984. — №40. – С. 9.
12. Артамонов Г.Т. О противоречиях перехода к информационному обществу // Вестник ВОИВТ.– 1990.– № 3. – С. 26.
13. Баранов А.А., Брыжко В.М., Базанов Ю.К. Права человека и защита персональных данных. - К.: Госкомитет связи и информатизации Украины, 2000.
14. Бебик В.М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика [Монографія]. – К.: МАУП, 2000. – 384 с.
15. Бейко О. Освіта - основний чинник розвитку цивілізації. // Суспільні реформи та становлення громадянського суспільства в Україні: Матеріали наук.-практ. конф. / За заг. Ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2001.– с. 83-85.
16. Белл Д. Прихід постіндустріального суспільства // Сучасна зарубіжна соціальна філософія.– К., 1996.– 194-251.
17. Бірюков В. Правові проблеми боротьби з комп'ютерною злочинністю // Право України. – № 5.– 2000. – С. 90-93.
18. Бондаренко В.М. Информационное общество для всех — информационное общество для каждого человека в отдельности. / Технологии информационного общества - Интернет и современное общество.// Материалы Всероссийской объединенной конференции. 20-24 ноября 2000 г.– СПб., 2000. – 292с.
19. Виноградова Л. Граждане Сети // Домашний ПК. – 2002. – № 1-2. – С. 64-67.
20. Волкогонов Д. Психологическая война. – М.: Новости, 1983. – 262 с.
21. Воробьев Г.Г. Информационная культура управленческого труда.– М.: Экономика, 1971.– 108 с.
22. Воробьев Г.Г. Молодежь в информационном обществе / Ил. Ю. Аратовского.– М.: Мол. гвардия, 1990.– 255 с.
23. Вплив ЗМІ на демократизацію політичного життя України // Нова політика. – № 6.– 2001. – С. 26-29.
24. Гавловський В., Цимбалюк В., Кашпур В. Державно-правове регулювання соціальних інформаційних відносин // Укр. право. - 1998. - № 1. - С. 173-176.
25. Гавловський В.Д., Гриценко В.І. Колпак Р.Л. та ін. Україна на шляху формування інформаційного суспільства: проблеми щодо формування інформаційного законодавства: Проблеми впровадження інформаційних технологій в економіці та бізнесі // Матеріали другої міжнарод. наук.-практ. конф. 3-5 трав. 2001 р. - Ірпінь: АДПСУ, 2001.
26. Гальчинський А.С. Становлення суспільства постформаційної цивілізації: Навч. посібник.– К.: Вища шк., 1993.– 107 с.
27. Гандабура В. Телекомунікаційне регулювання: ключ до розуміння. // Збірник наукових праць Української Академії державного управління при Президенті України / За заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2001.– Вип. 2.– с. 197-203.
28. Гейтс Билл. Дорога в будущее / Пер. с англ.– М.: Издательский отдел “Русская редакция” ТОО “Channel Trading Ltd.”, 1996. – 312 с.
29. Голубеев В.О., Гавловський В.Д., Цимбалюк В.С. Інформаційна безпека: проблеми боротьби зі злочинами у сфері використання комп'ютерних технологій / За заг.ред. Р.А.Калужного. - Запоріжжя: “Просвіта”, 2001. - 252 с.
30. Гольшко А. Некоторые соображения по поводу глобального информационного общества // Рынок ценных бумаг. – № 10(193). – 2001. – С. 72-73.
31. Горлицкая С.И. Концептуальные основы метода проектов как методологии развивающего обучения информатике и базиса развивающего использования НИТО //Педагогическая информатика. – 1995.– № 2.– с. 3-11.
32. Громов Г.Р. Очерки информационной технологии. – М.: ИнфоАрт, 1992.– 336 с.

33. Громыко Н.В. Интернет и постмодернизм – их значение для современного образования. // Вопросы философии.– № 2. – 2002. – С. 175-180.
34. Гэлбрейт Дж. Новое индустриальное общество. – М.: Прогресс, 1969. – 276 с.
35. Дем'янчук О. Глобалізація вищої освіти: огляд сучасних світових проблем. // Людина і політика. - № 1.– 2002. – с. 74 – 82.
36. Дериев И. Шпионские страсти в Internet // Компьютерное обозрение. - № 26. – 4 июля 2001 г. – С. 36-37.
37. Дзюба І. Культура – це самовідтворення нації в часі та просторі // Літературна Україна.– №12/13.– 13.4.2000.– с.3.
38. Доповідь віце-прем'єр-міністра України Миколи Жулинського. – <http://ipc.kiev.ua/Legal/parliament/zhulynskiy.asp>
39. Дубинянська Я. Виртуальная прогулка по чистому интернету. // Зеркало недели. – № 4 (379). – 2 февраля 2002 г. – С. 9.
40. Духонченко А. Регіональним інформаційним системам – законодавчу підтримку // Соціальний захист. – № 4.– 2002. – С. 41-43.
41. Ершова Т.В. Переход к информационному обществу: концепции, проблемы, вопросы // Информация и бизнес. - 2000. - № 1. - С. 5.
42. Європейський вибір: що брати з минулого, а чого вчитися сьогодні українським ЗМІ. – http://www.franko.lviv.ua/faculty/jur/Internet/PART-2_3.htm
43. Закон України про інформацію // Законодавство України про інформацію. - К.: Парламент, вид-во, 1999. - С. 4.
44. Зернецька О. Інформаційна супермагістраль. // Політика і час. – № 6.– червень 2001 р. – с. 66 – 70.
45. Идея информационного общества и Internet.– <http://www.rsoft.ru/most/Re-view/ob01dec.htm>
46. Иноземцев В.Л. “Класс интеллектуалов” в постиндустриальном обществе. // Социс. – 2000 г. – № 6. – С. 67-77.
47. Иноземцев В.Л. Возвращение к истокам или прорыв в будущее? Рецензия на книги: Castells M. The Information Age: Economy, Society and Culture. Vol.1: The Rise of the Network Society. Malden (Ma.) - Oxford (UK), 1996; Vol.2: The Power of Identity. Malden (Ma.) - Oxford (UK), 1997; Vol.3: End of Millennium. Malden (Ma.) - Oxford, 1998 // Социс.– 1998. – № 8. – С. 140–147.
48. Иноземцев В.Л. Технологический прогресс и социальная поляризация в XXI столетии. // Полис.– 2000 г. – № 6.– С. 28-39.
49. Информационная безопасность в условиях информатизации общества.– <http://www.ase.moldnet.md/~osa/Publication/pubru06.html>
50. Информационное образование и информационная культура личности как факторы развития информационного общества. – <http://www.gpntb.ru/win/inter-events/crimea2001/tom/sem2/doc33.html>
51. Информационное общество и государство. – <http://www.tunis.tver.su/begin/ /newuser/state.html>
52. Ібрагімова І. Управління в постмодерні: відкритість та взаємодія. // Вісник УАДУ. – № 4.– 2000. – с. 41-47.
53. Каложний Р., Гавловський В., Цимбалюк В. Питання державного управління у сфері інформаційної безпеки в умовах переходу України до інформаційного суспільства (організаційно-правовий аспект) // Суспільні реформи та становлення громадянського суспільства в Україні: Матеріали наук.-практ. конф. / За заг. Ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2001.– с. 292-297.
54. Каложний Р.А., Цимбалюк В. С. Информатизация державного управління і національна безпека України // Розбудова держави. - 1993. - № 8. - С. 20-21.
55. Каныгин Ю.М. Информатизация управления: социальные аспекты / АН УССР. Ин-т социологии.– К.: Наук. думка, 1991.– 156 с.
56. Колісніченко Н. Розвиток освітньої системи та управління нею з погляду синергетичного підходу. // Збірник наукових праць Української Академії державного управління при Президентові України / За заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2001.– Вип. 2.– с. 385-394.
57. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – К.: Парламент, вид-во, 1999. – 95 с.
58. Концепция Формирования Информационного Общества В России. - <http://www.iis.ru/policy/projects/riss/riss.ru.html>
59. Копиленко О.Л. Влада інформації.– К.: Вид-во “Україна”, 1991. – 126 с.
60. Коптюг В. Корабль цивилизации надо суметь провести между Сциллой и Харибдой // Правда.– 1994.– 13 апреля. – С. 2.
61. Корж Ю. Интернет в Україні // Вісник НАН України. – № 1. – 1999. – С. 54-58.
62. Кремень В. Модернізація освіти - важливий чинник соціального, економічного і політичного розвитку України//Вісник НАН України.- №3.-2001.- с.22-25.
63. Крюков В.И. Компьютеризация государственного управления: сущность, правовые проблемы. – М.: Наука, 1990.– 224 с.
64. Кузнецов С. Україна в європейському інформаційному просторі // Історичні і політологічні дослідження. Видання Донецького національного університету, історичний факультет.– 2001 р. – № 3 (7). – С. 67-79.

65. Кулицький С. Інформаційні потреби пострадянської економіки та проблеми їх задоволення. // Суспільні реформи та становлення громадянського суспільства в Україні: Матеріали наук.-практ. конф. / За заг. Ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2001.– с. 267-269.
66. Леліков Г., Нижник Н. Нові технології у професійній діяльності кадрів державної служби // Вісн. держ. служби. - № 2. – 1999. – С. 76.
67. Литвиненко О. Інформаційні впливи та пострадянське суспільство. // Політ. думка. – 2001. – № 1-2. – С. 39-48.
68. Лук'яненко Є. Світовий інформаційний простір і Україна // Віче. – 1997 р. – № 11.
69. Маракова І., Рибак А., Тесленко П. Проблеми комплексного забезпечення безпеки інформації в Україні // Вісник УАДУ. – 2001 р.– № 3. – С. 343-346.
70. Марков Б.В. Демократия и интернет. / Технологии информационного общества - Интернет и современное общество.// Материалы Всероссийской объединенной конференции. 20-24 ноября 2000 г.– СПб., 2000. – 292с.
71. Матвієнко О. Забезпечення інформаційної підтримки управління: до проблеми підготовки спеціалістів // Суспільні реформи та становлення громадянського суспільства в Україні: Матеріали наук.-практ. конф. / За заг. Ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2001.– С. 220-222.
72. Методологические аспекты информатизации профессионального образования. – <http://lib.sportedu.ru/press/tpfk/2000N4/p11-13.htm>
73. Митилино С. Безопасность и человеческий фактор // Компьютерное обозрение. – № 27. – 11 июля 2001 г.– С. 42-43, 47.
74. Мифы об интернете // Салон Дона и Баса.– № 31 (446). – 23 апреля 1999 г. – С. 5.
75. Мовсесян А.Г. Некоторые особенности экономики США на рубеже веков // США. Канада: Экономика, политика, культура. – № 4. – 2001. – С. 64-75.
76. Мясникова Л. Глобализация экономического пространства и сетевая несвобода // Мировая экономика и международные отношения. – № 11. – 2000. – С. 3-8.
77. Неклеса А. Конец цивилизации, или конфликт истории // Мировая экономика и международные отношения. – № 5. – 1999. – С. 74-84.
78. Несвіт Г.П. Інформаційна політика держави як фактор реформування суспільства: Автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. політ. наук; Одес. нац. юрид. Акад. – О., 2001. – 16 с.
79. Нижник Н.Р., Прокоф'єва ЦМ. Проблеми законодавчого забезпечення безпеки інформації в Україні: Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні. - К.: НТУУ "КПІ". - 1998. – 98 с.
80. Новая communication tube // Салон Дона и Баса.– № 31 (446). – 23 апреля 1999 г. – С. 5.
81. Окинавская Хартия Глобального Информационного Общества. – <http://www.iis.ru/events/okinawa/charter.ru.html>
82. Орехов А.М. Информатизация общества - информационное общество // Социальная информатика.– М., 1993.– с.32-35.
83. Панченко Г., Савостенко О. Информатизация – невід'ємна складова ефективного управління. Регіональний аспект. // Вісник УАДУ. – 2001 р.– № 4.
84. Парахонський Б. Українське суспільство в добу глобалізації // Вісник НАН України. – № 4. – 2000. – С. 40-49.
85. Пасхин Е.Н., Митин А.И. Автоматизированная система обучения ЭКСТЕРН. - М.: Изд-во МГУ, 1985. - 144 с.
86. Перегудов С., Холодовский К. Политическая партия, мировой опыт и тенденции развития // Свободная мысль.– 1991.– №5.
87. Песков Д.Н. Интернет в российской политике: утопия и реальность // Полис. – № 1.– 2002. – С. 31-45.
88. Поздняков В. "Цифровая пропасть" // Компьютерное обозрение. – № 34. – 5 сентября 2001 г. – С. 46.
89. Почепцов В. Информация. Дезинформация. – К.: Вид-во "Ника-Центр", 2001. – 252 с.
90. Почепцов Г. Г. Информационные войны / С.Л. Удовик (отв.ред.). – М. : Рефл-бук, 2000. – 576 с.
91. Правове регулювання інформаційної діяльності в Україні: Станом на 1 січня 2001 р. / Упоряд. С.Е. Демський; Відп. ред. С.П. Павлюк. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 688 с.
92. Про вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення Президента України та органів державної влади: Указ Президента України від 14 лип. 2000 р. № 887/2000.
93. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні: Указ Президента України від 31 липня 2000 р. №928/2000.
94. Про національну програму інформатизації: Закон України від 4 лютого 1998 року № 4/98-ВР.
95. Проблеми трансформації українського суспільства. Круглий стіл. Донецьк. 15 травня 1998 р. // Схід. – № 4 (21). – травень-червень 1998 р. – С. 43-45.
96. Проценко Т., Шамрай В. Основні напрямки інформатизації державного управління в процесі становлення громадянського суспільства. // Вісник УАДУ. – № 1. – 2002. – с. 339 – 344.
97. Пугачев В.П. Информационный тоталитаризм как перспектива либеральной демократии в XIX веке // На рубеже веков. - 1997. - № 4. - С. 124.
98. Р. Шафрански. Теория информационного оружия.– <http://kulichki.rambler.ru/moshkow/SECURITY/kvn/shafran.txt>
99. Ракизов А.И. Философия компьютерной революции. – М.: Политиздат, 1991.– 287 с.

100. Рекомендації щодо розробки системи інформаційно-аналітичного забезпечення регіональних органів управління та типових проектних рішень в її складі. - К.: Нац. агентство з питань інформатизації при Президентові України, 1997. – 56 с.
101. Решодько Л.В. Інформатизація України у світі концепції “Єдиної Європи” // Інформація і ринок. – 1993. – № 1.
102. Роговец В.И. Информационные войны в современном мире: причины, механизмы, последствия. // Персонал. – 2000. – № 5 (59). – С. 35-38.
103. Савостенко О. Офіційний Веб-сайт облдержадміністрації – складова інформаційної моделі управління регіоном. // Вісник УАДУ. – № 3. – 2001. – с. 234 – 239.
104. Савостенко О. Програма інформатизації Чернігівської області: ключові моменти. // Збірник наукових праць Української Академії державного управління при Президентові України / За заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2001. – Вип. 2. – с. 395-402.
105. Святоцький О. Інтелектуальний потенціал – стратегічний пріоритет України у ХХІ столітті // Право України. – № 5. – 2001. – С. 3-11.
106. Семакин И.Г. Грамотность, образованность, культура. // Информатика и образование. – № 1. – 2002. – С. 21-25.
107. Слабковський Ю. Для розвитку інформаційного середовища. // Політика і час. – № 6. – червень 2001 р. – с. 8 – 15.
108. Смолянук В. Нове століття – нові війни? Спроба футурологічного конструювання ймовірних воєнних зіткнень ХХІ століття. // Віче. – 2000. – № 1 (94). – с. 120-131.
109. Создание новой цивилизации. Политика третьей волны (Тоффлер Э., Тоффлер Х.). – <http://www.freenet.bishkek.su/jornal/n5/JRNAL511.htm>
110. Соловьев А.И. Политология: Политические технологии: Учебник для студентов вузов. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 559 с.
111. Тероризм і національна безпека. – <http://marchuk.kiev.ua/ua/94p.html>
112. Тоффлер Елвін. Третя хвиля / З англ. пер. А. Эвса. – К.: Вид. дім “Всесвіт”, 2000. – 480 с.
113. Тоффлер О. Третя хвиля. // США - економіка, політика, ідеологія. – 1982 р. – № 7-11.
114. Уилсон И. Новая американская тенденция: индивидуализм, плюрализм, децентрализация // Америка. – 1982, май. – С.4.
115. Указ Президента України "Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет і забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні".
116. Україна на зламі тисячоліть: історичний екскурс, проблеми, тенденції та перспективи: [Кол. моногр.] / Г.В. Щокін, М.В. Попович, М.С. Кармазіна та інші; За заг. ред. Г.В. Щокіна, М.Ф. Головатого; Авт. передм. Л.М. Кравчук. – К.: МАУП, 2000. – 384 с.
117. Українське суспільство на порозі третього тисячоліття: Колект. моногр. / За ред. Шульги М.О. – К.: Ін-т соціол. НАН України, 1999. – 687 с.
118. Федоров А.И. Использование информационных технологий в процессе подготовки специалистов по физической культуре // Научно-методическое обеспечение физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры: Сб. научн. тр. / Под ред. А.И.Федорова. Вып. 3. Ч. 2. - Челябинск: УралГАФК, 1999, с. 193-201.
119. Хабермас Юрген. Моральное сознание и коммуникативное действие / Д.В. Складнев (пер. с нем. под ред.). – СПб. : Наука, 2000. – 380 с.
120. Цветков О. Інформаційна війна в Інтернет. // Перехід-IV. – № 2. – 1999. – С. 19-21.
121. Цвылев Р.И. Постиндустриальное развитие. Уроки для России, М.: Наука, 1996, – С.125.
122. Шолохович В.Ф. Информационные технологии обучения// Информатика и образование. – 1998. – № 2. – с. 5-13.
123. Яковец Ю. Формирование постиндустриальной научной парадигмы в России // Общество и экономика. – № 3-4. – 1999. – С. 97-105.
124. Яременко О. Вплив держави на формування в Україні інформаційного суспільства (організаційно-правовий аспект). // Суспільні реформи та становлення громадянського суспільства в Україні: Матеріали наук.-практ. конф. / За заг. Ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2001. – с. 70-73.